

کتابخانه

صافی : ۲۷

۱ مارچ ۱۳۴۱

سنه : ۲

محراب

افہوق ، اہتمامی ، فلسفی ، تاریخی ، ادبی مجموعہ در
شیعہ دینک آبدہ پر لفر اولنور

مندرجات

اسلام تاریخی و حسین جاہد بکک ترجمہ ابتدیی اسلام تاریخی حقندہ انتقاد و یوسف ضیا
ایران ماصالی قمریہ حسین
قربان عشق سمیع جمال اوردہ نویس
پر یوزندہ و آنادولودہ بوغدا ی منطقہ لری م . شرف
حقیقی تصوف منصور ، مستصوفہ تصوفی مقہور در الزمیری اسماعیل مہدی
تاریخ حکمتدہ مذہب عشق طاہر عربی
جانی آئندہ بر فیلسوف و پنجرہ دن باقتلہ نہ او کرہ نیلہ بیلیر عبداللہ ہادی

شہزادہ ہاشمی : اوقاف اسلامیہ مطبعہ سی

۱۳۴۱ - ۱۹۲۵

۱ مارت ۱۳۴۱

حقیقی تصوف منصور ، مستصوفه تصوفی مقهور در

شیخ صفوت افندی به

محراب مجموعه سنده نشر اولونان مقاله کزی او قودم ، « تصوفک شعاری دائماظفردر »
 مقدمه سندن کرک « تصوفک ظفرلری » نام رساله نک ، کرک مقابله جوابیه نک مظفر
 اولدیغنه انتقال ایدرک سوزه باشلایورسکیز . بو انتقال کزده حیرت ایتمه مک قابل دکل ! بو
 انتقال ایله باشلایان کتاب ومقاله قیمت علمیه دن محروم وخطا آلوددر . برایکی نمونه
 کوستره لم :

۱ — « مستصوفه بی هر حالده ، بر ایکی کلمه حسنه ایله تحیل ایتمک ایسترز
 مستصوفه کبی بر عنوان مبجل معناسنده کی صفای علوی بی ده بر آرز تأمل ایتمش
 اولسیدیکز بزمده ظنیزه کوره هر حالده خذله « مرقومه یه ویرمز دیکز (تصوفک
 ظفرلری صحیفه ۹۹-۱۰۰)

حال بوکه اک معتبر کتب تصوفدن بری اولان « کشف المحجوب » مستصوفه بی شویله
 تعریف ایدیور : مستصوف آنکه از برای مال ومنال وحفظ دنیا خودرا مانند ایشان
 کرده بود . مستصوف صاحب فضول بود . « کشاف اصطلاح الفنون » دهمده بویله در .
 ۲ — « متصوف محبی یز » (تصوفک ظفرلری صحیفه ۱۰۰)

« چونکه متصوفه دیمک تصوفه انتساب ایله کچنوب ده اهل تصوفدن اولیان کیمسه لردر »
 (تصوفک ظفرلری صحیفه ۹۶)

بو ایکی مثال حقنده حکمی اخوانکزه ، براقیورم آرتق کیملرک محبی اولدیغکزی
 آ کلامی ؟

۳ — « ابوطالبک انما وانتساب ایلدیکی سالمیه ایشته مسالك صوفیه دن سالمیه عنوانیله
 اشتهار ایدن ابو عبدالله احمد بن سالمک مسالك صوفیانه سیدر . . . اصول اعتباریله بین المذاهب
 سالمیه دنیلان مذهب باشقادره ، بومذهبک رئیس مشارالیه احمد بن سالمک اوغلی ابوالحسن
 محمد بن احمد بن سالمدر (تصوفک ظفرلری صحیفه ۸۷)

کشف المحجوب ایسه سالمیه بی صوفیه نک طرق مردوده سندن کوستریور . طریقت
 قادریه نک پیری اولوب غوث اعظم نامنی احراز ایدن شیخ عبدالقادر کیلانی ، غنیه ده
 مذهب سالمیه نک بعضی اعتقادی نی کفره مؤدی عد ایدیورکه بو اعتقاد قوت القلوبک اخبار

صفات باینده ذکر اولونمشدر ، برده ابو طالب قوت القلوبده ، کندی شیخی ابوالحسن ابن سالم کوستردیکی کبی تفخاتده ، لسان المیزانده ، احیا شرحنده ابوطالبک ابوالحسن ابن سالمه انتساب ایتدیکی تصریح اولنیور . خطیب بغدادی ، ابن کثیر ، عینی ، ابن خلکاندهده بویله در . نهایت مسالك صوفیه دن اولان ابوعبدالله ابن سالمک اسمی طبقات سلمی دهده ، حلیه الاولیاده ، طبقات شعرانی دهده ، احیا شرحنده محمد بن احمد بن سالم کوستریلیور .

کمال ضرور ایله یازدیغکز بو صحیفهده خطالر یوز قیزاردهده جق درجهدهده ، خصوصاً غنیه بی کورمامک بر شیخ ایچین بویوک بر قصوردر .

۴ — شایان حیرتدرکه متصوفه نك شدتلی علیهدارلرندن اولان ابن الجوزی ایله ابن القیمی تصوفک ظفرلرنده متصوفه دن کوستریورسکز (صحیفه ۷۰ و ۱۵۳)

استیضاخندهده مشارالیه مانک یازدقلمی ، صفوة الصفوة ، مدارج السالکین ، هی اعظم صوفیه نك احادیث شریفه بی محتوی الک عالی نمونه لرندن صایورسکز .

حال بو که هرایکسی ده اثرلرنده جمهور صوفیه حقنده ائک آغیر سوزلر سردایدیورلرم ابن القیم مدارج السالکینده وجود مطلقه قائل اولان صوفیه بی شرکه ، کفره ، الحاده نسبت ایدیور . سزک نظر کزده ایسه ابن القیم محضاً مسلمینه نصیحت ، شیخ ابن عربی نك کتابلرینی مطالعه ایله مشغول اولان جهله متصوفه بی منع ایچین انکار ایتمش اولیور . (تصوفک ظفرلری صحیفه ۱۵۳)

۵ — صوفیه دن علام الدین سمنانی ده ابن القیم کبی « محضاً مسلمینه نصیحت ... الخ » قصدیه وحدت وجودی انکار ایتمش کوستریورسکز . تصوفک ظفرلری صحیفه ۱۵۳ .

تفخاتده ایسه شیخ اکبرک قائل اولدینی وجود مطلق حقنده « جمیع ملل ونحل بدین رسوایی سخن نکتفه ومذهب طبعیه ودهریه بسیاری بهتر ازیقیده » دیدیکی مذکوردر .

۶ — شیخ صفوت افندی خلیا طائنده عراقیه ، « احیاء العلوم احادیثی حقنده (لااصل له) دینیز » دیدردیور ، کندی فکرتی مخیل عراقی ایله ایضاح ایدیور . تصوفک ظفرلری صحیفه ۲۴ .

فقط بالذات عراقی تخریج الاحیاده « لا اصل له - ایس له اصل - موضوع باطل » سوزلرینی سرد ایدوب دوریور .

۷ — ایضاح وتفصیلده ، ریاستنده بولوندینی تدقیق مؤلفات شرعیه هیئته قارشیه

صحیح مسلم اصطلاحی قولاً لانه رق (احادیث فضائل) دیش ایدم بوتعبیری ا کلامدینی کی
 « بویله سوزلره نفوذ ایدم جک سحر آمیز نظرلره مالک اولمادیغمیزی اعتراف ایدرز ، دیه
 برده عذر درمیان ایدیور . تصوفک ظفرلری صحیفه ۱۳۶

۸ — شیخ صفوت افندی صحیح بخاری نك مشتمل اولدینی بوتون احادیثك درجه
 قصوای صحته اولدیغنه اجماع امت واقع اولمشدر ، دیور . تصوفک ظفرلری صحیفه ۴۰
 اصول حدیث کتابلری ایسه دارقطنی وسائر ناقدین حدیثك سکسان قادار بخاری
 حدیثلرینی انتقاد ایتدیگهرینی ؛ صحیح اولانلرك اصول ومتونه عائد اولدیغنی ، اولردن ده
 بر قسمنك استنسا ایدلدیگنی صراحة بیان ایدیورلر . ایشته شیخمرك علمی تصوف ایله
 اصول حدیثه کی قوتی !

۹ — طبقات سبکی نك « ولم یستبد الرجل بحديث واحد » عبارته سی مطبوع نسخه ده
 « ولم یسند الرجل لحديث واحد » یازلمش ایدی . شیخ صفوت افندی بونی کشف ایدمه مش
 یا کاش عبارته یی ، معناسر عبارته یی نقل ایله مشدر (تصوفک ظفرلری) بوده استخراج
 معناده کی قوتی کویستر .

الحاصل شیخ صفوت افندی مته دولوزی ، « مناهج » دن خبردار دکیلدر ، ومع الاسف
 علوم نظریه اسلامیه ایله متوغل دکیلدر ، خصوصاً بو علومك تاریخلری حقنده معلومات
 ایدنما مشدر ، قوه خیالیه سی ایشلك ، قوه حاکمه سی ایسه دورغوندر ، بوندن ناشی تحلیل
 علمی به یاناشه میور ، قواعد اصولیه ومنطقیه یی تطبیق ایدمه میور ، سوق مناظره ایله سویله نان
 سوزلری لازم قول صانیور ، کیزلی تناقضلری کوره میور ، یالکز عوام پسندان سوزلره
 دوشونجه لرینی بزه یور . طبع اولونمقده اولان رساله لر مزدن پك بارز بر صورتده کلاشیله جنی
 اوزره شیخ صفوت افدینك رساله سی تدقیق علمی به متحمل دکیلدر .
 مقاله یه کنگجه اوده ، اوته کی کی قیمت علمیه دن محرومدر .

محرابده باصیلان اون آلی صحیفه لك مدافعه مه برشی دیه میورسکزر . مقدمه مناظره نك
 نه صورته ظهور ایتدیگنی ، وضعیتکزی پك ای بیلدردیکی جهته اون بی سرو بن حکایه
 عد ایله مناظره نك بیکانه سی کوریورسکزر . غیل دعوی حقنده عبارته نك سلاست ودالاتی
 حقنده شرح عقائد اطرافدن ، قسطلانیدن ، منطق کتابلرندن ، اصول ونحو کتابلرندن
 نقلاً یازدیغم جوابلر تمامیه جوابسز قالیور ، برهان ودلیل ایله بطالاتی تشهیر غایت بسیط
 برعملیه کویستریلیورده محرابده یازلمیان (محبة الاحداث) حقنده سوزلر اوزانوب دوریور

عاجز لری نصل مطبوع اثر یکز حقنده جواب یازمش ایسم ذات عالیترینده مطبوع سوز لرم
حقنده جواب ویرمک دوشر ایدی یوقسه محرابه علاقسی اولیان بر سوز حقنده تنکثیر
سواد عجزدن باشقانهیه هل اولنور ؟

« صحبة الاحداث » آفتی ، حکایه لریله برابر ابن الجوزی نک تلیس ابلیننده صوفیه یی
انتقاد فصلنده کورمش ایدم ، بونک ایلله شوکانی نک « بل غالب ذلك من جنس تفاسیر الباطیة »
سوزی آرمینده بر مناسبت بولدم یعنی « صوفیه نک هم قوه علمیه لری ، هم قوه اراده لری
طعن اولونمشدر » فکریخی ویرمک املیه قشیریدن او عباریه یی نقل ایتدم ، فقط باشقه بر
معنی آ کلا شیلماق ایچون یانه رجال قشیریه دن یوسف بن حسینک (رأیت آفات الصوفیة
فی صحبة لاحداث و معاشره الاضداد و رفق النسوان) سوزیخده علاوه ایتدم . ذکر اولونان
بو اوج سوز بربری اردنجه یازملغله احداث ایلله احادیث آرمیننده کی التباسه اصلاً محل
یوقدی . بونی بر التباسه محل ایدیشکزه حیرت ایتمین هیچ بر ذی عقل یوقدر ظن
ایدرم . بغض صوفیه ایلله اتهام کبی افترا کز ، « عمل تصوف ایلله نازاشیده نفس اماره
صاحبی » کبی لزومسز سوز لریکزه قارشى بالضروره شاذلی خلافتنامه سندن بحث ایتدم .
عمل تصوفدن بحث ایدوب دورمه دیمک ایستدم . ترا کت حقنده یازدیغم نوط ایلله سوز لریکزه
لفظاً و معنی ترا کت یوقدر دیمک ایستدم ، بونی آ کلامادیکز ! ترا کت حقنده بوقادار
سوز اوزاده جفکزه طام مخصوص ، عقد وضع ، عقد حمل وسائر حقنده نهیه شق شقه
ایتمورسکز غالباً توبه کز بیلمدیککز مسئله حقنده اوله جقدر . اکصو کده کی خیر خواهانه
اخطاریکزه قارشى بنده براخطارده بولنهیم : علم ساحه سنده جولان ایتیمک ایستبورسه کز
شاعرك « احرص علی کل علم تباع الاملا ، ولا تموتن بعلم واحد کسلاً » بیتیه عامل
اولیکز . شاید عملی تصوفه بورونه جک ایسه کز اداشمک (شیخ وقت ، استاذ کل
اولسه ک دخی ترك ایلله مکدر یول دهدهم ، بیتنه یاپیشکزه تصوف همین ک قیل است وقال
مخبرت سماع است و وجد است و حال » بیتنی دائماً کوز اوکنده طوتیکز : هیچ اولمازسه
الکزدن بوکلسین .

جناب حق جمله مزى عقلاً ، نقلاً واقعہ مطابق اولان معارفه موفق قیلسون ، واهمه نک

خیرندن ، خیالی انطباعردن وقایه بیورسون . ۱۵ شباط سنه ۳۴۱ از میرلی

اسماعیل صفی